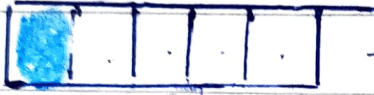


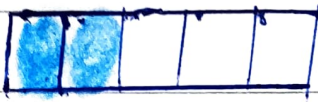
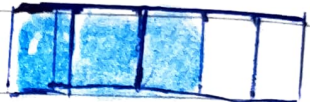
ਮਾਪਿਮਾਇ-7 ਭਿੰਨ

ਮਾਤਿਮਾਇ - 7.5

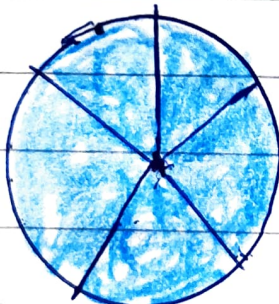
1. ਤੇਠਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਭਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜ ਜਾਂ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਉਲਟ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾਓ -

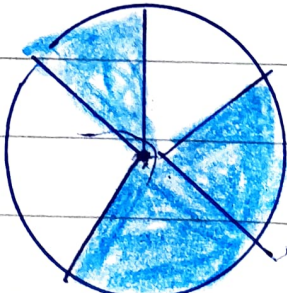
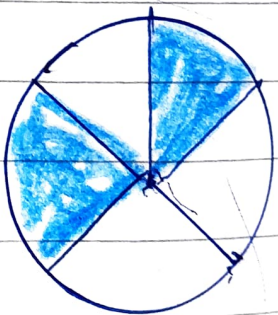
(a)

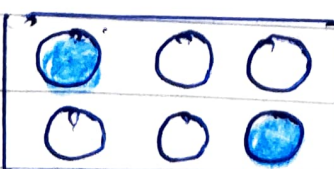


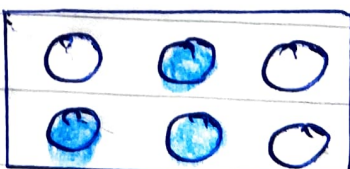
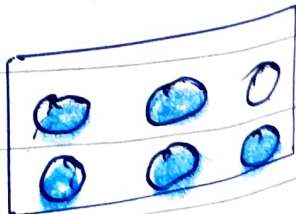
$$\frac{1}{5} + \frac{2}{5} = \frac{3}{5}$$



(b)



$$\frac{5}{5} - \frac{3}{5} = \frac{2}{5}$$





$$\frac{2}{6} + \frac{3}{6} = \frac{5}{6}$$



(2) $\frac{1}{18} + \frac{1}{18}$

(a) $\frac{1}{18} + \frac{1}{18}$

$$\frac{1+1}{18} = \frac{2}{18} = \frac{1}{9}$$

(4) $\frac{8}{15} + \frac{3}{15}$

$$\frac{8+3}{15} = \frac{11}{15}$$

(c) $\frac{7}{7} - \frac{5}{7}$

$$\frac{7-5}{7} = \frac{2}{7}$$

(d) $\frac{1}{22} + \frac{21}{22}$

$$\frac{1+21}{22} = \frac{22}{22} = \frac{1}{1} = 1$$

(e) $\frac{12}{15} - \frac{7}{15}$

$$\frac{12-7}{15} = \frac{5}{15} = \frac{1}{3}$$

$$(f) \quad \frac{5}{8} + \frac{3}{8}$$

$$\frac{5+3}{8} = \frac{8}{8} = \frac{1}{1} = 1$$

$$(g) \quad 1 - \frac{2}{3}$$

$$\frac{3}{3} - \frac{2}{3}$$

$$\frac{3-2}{3} = \frac{1}{3}$$

$$(h) \quad \frac{1}{4} + \frac{0}{4}$$

$$\frac{1+0}{4} = \frac{1}{4}$$

$$(i) \quad \frac{3}{1} - \frac{12}{5}$$

$$\frac{3}{1} - \frac{12}{5}$$

$$\frac{3 \times 5 - 12 \times 1}{5}$$

$$\frac{15 - 12}{5} = \frac{3}{5}$$

जु 1, 5 ला
फ.म.३

$$\frac{5 \times 1 - 5}{1 - 1}$$

$$\text{फ.म.३} = 5 \times 1 = 5$$

3) ਸੁਤਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਦੀ ਵੇਚ ਦੇ $\frac{2}{3}$ ਭਾਗ ਨੂੰ ਰੰਗ ਵੀਤਾ।
 ਉਸਦੀ ਭੈਣ ਆਪਣੀ ਨੇ ਉਸਦੀ ਮਜ਼ਾਇਤ ਵੀਤੀ ਅਤੇ
 ਉਸਨੇ ਵੇਚ ਦੇ $\frac{1}{3}$ ਭਾਗ ਨੂੰ ਰੰਗ ਵੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੇ
 ਮਿਲ ਕੇ ਕੁਝ ਰਿਸ਼ਾ ਰੰਗ ਵੀਤਾ।

$$\begin{aligned} \text{ਸੁਤਮ ਨੇ ਰੰਗ ਵੀਤਾ} &= \frac{2}{3} \\ \text{ਆਪਣੀ ਨੇ ਰੰਗ ਵੀਤਾ} &= \frac{1}{3} \end{aligned}$$

$$\text{ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਮਿਲ ਕੇ ਰੰਗ ਵੀਤਾ} = \frac{2}{3} + \frac{1}{3} = \frac{2+1}{3} = \frac{3}{3}$$

$$\frac{3}{3} = \frac{1}{1} = 1 \text{ ਪੂਰੀ ਵੇਚੀ}$$

ਖਾਸੀ ਘਾਟੇ ਭਰੋ :-

$$\frac{7}{10} - \square = \frac{3}{10}$$

$$(4) \square - \frac{3}{21} = \frac{5}{21}$$

$$\frac{7}{10} - \boxed{\frac{4}{10}} = \frac{3}{10}$$

$$(4) \boxed{\frac{8}{21}} - \frac{3}{21} = \frac{5}{21}$$

$$\square - \frac{3}{6} = \frac{3}{6}$$

$$(d) \square + \frac{5}{27} = \frac{12}{27}$$

$$\boxed{\frac{6}{6}} - \frac{3}{6} = \frac{3}{6}$$

$$(d) \boxed{\frac{7}{27}} + \frac{5}{27} = \frac{12}{27}$$

(5) ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਤਰੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਟੋਰੀ 5 ਭਾਗ
ਮਿਥਿਆ। ਟੋਰੀ ਵਿੱਚ ਮੈਤਰੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ 7 ਭਾਗ ਘੱਟ
ਘੱਟ।

$$\text{ਮੈਤਰੀ ਦੀ ਇੱਕ ਟੋਰੀ} = 1 = \frac{7}{7}$$

$$\text{ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਟੋਰੀ 5 ਭਾਗ ਮਿਥਿਆ} = \frac{5}{7}$$

$$\text{ਟੋਰੀ ਵਿੱਚ ਮੈਤਰੀਆਂ ਦੀ ਘੱਟ ਭਾਗ ਘੱਟ} = \frac{7}{7} - \frac{5}{7}$$

$$= \frac{7-5}{7} = \frac{2}{7}$$

ਦੇਖੋ (ਮੈਂ ਮਿਥਿਆ)
ਮਰਦੀ ਮਿਥਿਆ ਨਹੀਂ ਮਿਥਿਆ
ਮਰਦੀ (ਮਿਥਿਆ)